

Avvikelse från kursplan och kursbeskrivning HT 2020

I syfte att minska smittspridning av Covid-19 kommer avvikelser från kursplan/kursbeskrivning för Civilrätt C att ske under HT 2020.

Undervisningen

Undervisningen kommer att vara webbaserad och ske via Zoom om inte annat anges särskilt. Vid gruppövningarna/workshop ska studenterna kunna identifieras varför alla närvarande ska delta med namn och kamera.

Examination

Under höstterminen 2020 sker vissa förändringar av examinationen. Salstentan genomförs som hemtenta. I övrigt gäller vad som anges i kursplan/kursbeskrivning för salstentan.

Flervalstentan utgår för *nyregistrerade studenterna* (dvs registrerad HT2020).

För *omregistrerade studenter* gäller den ordning som anges i den kursplan/kursbeskrivning som gällde vid förstagsregistreringen.

Omregistrerade studenter kommer att skriva flervalstentan i tentasal och inte som hemtenta.

Innehåll

Allmänt om Civilrätt C.....	1
Kursens innehåll och målsättning	1
Förväntade studieresultat.....	2
Kunskap och förståelse.....	2
Färdighet och förmåga	2
Värderingsförmåga och förhållningssätt	2
Förkunskapskrav	2
Kursens upplägg	2
Undervisning	2
Kurspoängen och betygsgränserna	3
Skriftliga och muntliga övningar.....	4
Obligatorier	4
Internationella och komparativa inslag på kursen.....	5
Samverkan med det omgivande samhället.....	5
Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort.....	5
Krav för deltagande i undervisningen	5
Registrering	5
Avregistrering	6
Gruppindelning.....	6
Studieanvisningar	6
Kursfordran	6
Förberedelser inför undervisningen	7
Examination	7
Uppsatsen	7
Bedömningskriterier för uppsatsen och oppositionen.....	7
Digitalt stöd.....	8
Tentorna	9
Flervalstentamen	9
Essätentamen	9
Tillträde till tentamen	9
Anmälan till tentamen	9

Handlingar som ska medtas vid tentamen.....	9
Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler.....	10
Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler - flervalstentamen.....	10
Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler - essätentamen.....	10
Omtentamen	10
Betygsskalan.....	10
Begäran om omprovning.....	11
Studentinflytande och kursutveckling.....	11
Funktionsnedsättning	11
Allmänt.....	11
Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier	11
Examination vid funktionsnedsättning.....	11

Allmänt om Civilrätt C

Kursens innehåll och målsättning

Civilrätt C (10,5 hp) Civilrätt C är en obligatorisk kurs på grundnivå inom ramen för Juristprogrammet och Filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap vid Stockholms universitet. Den läses som en del av studierna under den tredje terminen. Den gamla kursen Civilrätt 1 är avvecklad och ges inte längre vilket innebär att de studenter som fortfarande följer den gamla studieordningen får kontakta kursadministratören för vidare information.

Civilrätt C består av arbetsrätt (5,5 hp) och familjerätt (5 hp), två rättsområden inom den sociala civilrätten. Såväl arbetsrätten som familjerätten karakteriseras av pågående och dynamiska ändringar som sker på grund av ändrade samhälleliga, sociala, kulturella och ekonomiska villkor för individen. Europeisering och internationalisering av vissa rättsliga frågor, som till exempel mänskliga rättigheter (barnrätt, strejkrätt) har också bidragit till deras föränderliga karaktär. Denna dynamik, som sker både rättsligt och världsligt, innebär att studenterna måste ha kunskap om hur rätten kan analyseras kritiskt med hjälp av andra rättsvetenskapliga teorier och metoder än den rent rättsdogmatiska. Fokus för Civilrätt C ligger på att skapa förutsättningar för de färdigheter som krävs för att kunna inta ett analytiskt kritiskt perspektiv. I detta ligger att studenterna ska skaffa kunskap om hur rätten kan analyseras med hjälp av andra rättsvetenskapliga teorier och metoder som till exempel komparativ rätt, rättssociologi, rättsekonomi, genusrättsvetenskap och critical race. Genom detta fördjupas synen på rätten och rättsvetenskapen och de konsekvenser som rätten kan ge upphov till.

Civilrätt C fokuserar på tre huvudteman i arbetsrätten: den svenska arbetsrättsliga modellen med självreglering mellan arbetsmarknadsparterna (kollektiv arbetsrätt), reglering av förhållandet mellan arbetsgivare och en arbetstagare (individuell arbetsrätt) och diskrimineringsrätt. Två huvudteman tas upp i familjerätten: rättsregleringen av familjen (föräldrar och barn) och egendomsrätt mellan makar eller sambor.

Utöver flervals- och salstentamen examineras studenterna genom ett uppsatsmoment. Uppsatsmomentet består av att i tid författa en uppsats samt muntligen presentera och försvara denna, samt en opponering på en annan students uppsats skriftligen och muntligen på ett kritiskt och konstruktivt sätt. Uppsatsen syftar till att öka studenternas kritiska tänkande och analysförmåga, genom bland annat användning av någon av de ovan nämnda rättsvetenskapliga metoderna. Uppsatsmomentet tränar de generiska färdigheter som är grunden för jurister: kritiskt tänkande, analysförmåga, skriftliga och muntliga presentationer, och professionellt förhållningssätt. Dessa färdigheter är avgörande för verksamma jurister, advokater och domare.

Alla studentfrågor ska skickas tills kursadministratör i Civilrätt C: Ann Melin, e-post: cc@juridicum.su.se, rum C975

Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

För godkänt resultat på kursen skall studenten såväl inom arbetsrättens som inom familjerättens område visa kunskap i och förståelse för:

- de centrala rättsliga och samhällsliga frågeställningarna,
- de centrala rättsliga regleringarna, strukturerna, instituten och rättskällorna, svenska såväl som EU-rättsliga, och
- de samhälls- och livsförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser.

Färdighet och förmåga

För godkänt resultat på kursen skall studenten med hjälp av rättsliga metoder visa förmåga att kritiskt och självständigt:

- tillämpa och tolka arbets- och familjerättsliga regler,
- identifiera, formulera och kritiskt analysera centrala arbetsrättsliga och familjerättsliga frågeställningar,
- författa en uppsats (i tid) som problematiserar en rättsfråga,
- muntligen presentera och diskutera (i tid) rättsliga frågeställningar på ett pedagogiskt, logiskt och sammanhängande sätt, och
- opponera skriftligen och muntligen (i tid) på en annan students uppsats på ett konstruktivt, kritiskt, pedagogiskt, logiskt och sammanhängande sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänt resultat på kursen skall studenten kunna göra:

- bedömningar i arbetsrättsliga och familjerättsliga frågeställningar med ett kritiskt perspektiv som tar hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhällsliga frågor, och
- inta ett självständigt och kritiskt förhållningssätt gentemot rättssystemet samt visa insikt om rättssystemets möjligheter och begränsningar samt dess roll i samhället i ett nationellt och internationellt perspektiv.

Förkunskapskrav

För att studenten ska kunna läsa Civilrätt C krävs det att studenten har godkända tentamina termin 1 och godkänd tentamen i Civilrätt A. Med uttrycket godkända tentamina i utbildningsplanen avses att resultatet ska vara godkänt från angiven kurs, vilket innefattar godkänt på alla examineriska och obligatoriska moment. Vidare information för förkunskapskrav finns på Juridicums hemsida.

Den student som inte uppfyller förkunskapskraven måste ställa en dispensansökan till Utbildningskansliet i god tid innan kursen börjar. Blanketten för detta finns tillgänglig på Juridicums hemsida. Det är viktigt att poängtera att dispens enbart medges på särskilda skäl och att studenten inte kan bli tilldelad plats i en grupp innan dispensen har blivit beviljad. Avslag på dispensansökan kan överklagas till Utbildningsutskottet. För vidare information kontakta någon utav studievägledarna.

Kursens upplägg

Undervisning

Undervisningen i kursen syftar i första hand till att ge studenten grundläggande kunskaper om rättsområdena och förmåga att förstå, tolka och analysera gällande rätt, främst utifrån

lagstiftning, kollektivavtal och praxis. Kursen syftar även till att öva upp studenternas kritiska förmåga i skriftlig och muntlig framställning.'

Undervisningen sker i form av föreläsningar, gruppövningar/workshop och uppsatsmetodhandledningar. Föreläsningarna ger en introduktion till skilda delar av rättsområdena och dessas samhälleliga funktioner. Gruppövningar/workshop anknyter till föreläsningarna och syftar till att ge en fördjupad förståelse för vissa moment i arbets- och familjerätt. Gruppövningarna/workshop bygger på s.k. problembaserat lärande och innehåller genomgång och diskussion av övningsuppgifter och rättsfall. Till varje gruppövning förutsätts studenterna ha läst igenom studiematerialet, som redovisas och analyseras muntligt. Syftet med gruppövningarna är att på grundval av studenternas kunskaper om juridisk metod och materiell rätt utveckla studenternas förmåga att identifiera och lösa problem inom de ämnesområden som kursen behandlar samt att ge träning i juridisk analys och argumentation.

Metodhandledning för uppsatsen kommer att erbjudas i smågrupper. Mer information om grupphandledning finns i Civilrätt C – Uppsatsanvisningar. Studenterna ska 2 arbetsdagar innan metodhandledningstillfället, lämna in inledningskapitlet (ej längre än två sidor) via Athena. Inledningskapitlet ska innehålla en inledning, syfte, problemformulering, metod, uppsatsens disposition och avgränsningar. Beslutet som ska tas upp i uppsatsen bör inkorporeras i problemformuleringen och inledningskapitlet. Varje student ska förbereda kommentarer till de andra studenternas inledningskapitel. Deltagande i grupphandledningen är frivilligt, men det rekommenderas som en kontroll av att man är på rätt väg.

Som ytterliga stöd för uppsatsskrivande och tentamen finns det videor inlagda i Athena under rubriken "Uppsats".

- Teknik och skrivande
- Analysera rätt
- Skrivandeprocessen
- Juridiska metoder

Kurspoängen och betygsgrensarna

Kursen omfattar totalt 56 poäng; Gränsen för godkänd (B) i kursen är 50 % (28 poäng), icke utan beröm godkänd (BA) 68 % (38 poäng) samt med beröm godkänd (AB) 82 % (46 poäng). Studenten måste bli godkänd på samtliga obligatoriska moment för att få slutbetyg i kursen C-C. Kursen innehåller tre obligatoriska moment, flervalstentamen, essä/salstentamen och uppsatsmomentet. Flervalstentamen är endast godkänd eller underkänd. För att få godkänd på flervalstenta krävs 12 rätt inom arbetsrätt och 12 rätt inom familjerätt, dvs. 24 av 40 poäng (60%). När det gäller essä/salstentamen är max poängen 36 poäng. Studenten måste få 9 poäng på arbetsrättsdelen och 9 poäng på familjerättsdelen för att bli godkänd på essä/salstentamen. Uppsatsmomentet innehåller max 20 poäng. 16 poäng på uppsats och presentationsdelen och 4 poäng på opponeringsdelen. Studenten måste få 8 poäng på uppsatsen och presentationsdelen och 2 poäng på opponeringsdelen.

Poängfördelningen med den sjugradiga betygsskalan är:

A 52-56, B 46 - 51.5, C 42-45.5, D 38-41.5, E 28-37.5, Fx 27.5, F 27 och lägre.

Skriftliga och muntliga övningar

Vad gäller de skriftliga och muntliga övningarna, har Civilrätt C frivilliga gruppövningar/workshop och metodhandledningar samt obligatorium i formen av uppsatsmomentet och tentorna.

Syftet med gruppövningarna/workshop är att träna studenternas färdigheter i muntlig framställning. Studenterna bör vara väl inlästa och förberedda på att enskilt eller i grupp kunna redogöra för och analysera till varje gruppövning/workshop anvisat studiematerial. Gruppövningarna består i övrigt av lärarledd diskussion, där tillfälle ges till en mer fördjupad analys av de relevanta juridiska frågeställningarna.

Uppsatsmomentet kan ge upp till 20 poäng: 16 poäng för uppsatsen (de skriftliga och muntliga delarna) och 4 poäng för opponering (de skriftliga och muntliga delarna). Presentationen och opponering måste göras i tid för att få poäng för uppsatsmomenten. Syftet med uppsatsmomentet är att träna studenternas färdigheter i skriftlig och muntlig framställning liksom opponering på en annans juridiska arbete. I mån av plats kommer studenterna att kunna välja mellan att skriva uppsats i arbetsrätt eller familjerätt. Studenterna förväntas skriva uppsatsen under tiden kursen Civilrätt C pågår.

Uppsatslängden är 3 500 - 4 000 ord (inklusive *allt*) och opponeringssammanfattning kommer att vara maximalt 600 ord (inklusive *allt*). Om ett dokument är längre eller kortare än det ovan angivna antalet ord kan det få stor inverkan på betyget. Se uppsatsanvisningar för de formalia regler.

Obligatorier

All undervisning på kursen är *i princip* frivillig. Deltagande i undervisningen rekommenderas emellertid starkt och för att kunna erhålla betyget AB förutsätts i praktiken aktiv närvaro vid föreläsningar och gruppövningar.

Om en student inte lämnar in uppsatsen i tid (i den bemärkelsen att inlämning sker i Athena efter kl. 10.00 prick på den angivna dagen) kan betyget för uppsatsmoment inte vara högre än BA om inte giltiga skäl föreligger. Om uppsatsen lämnas in så sent så att opponering inte kan göras på rimliga villkor för opponenter ska uppsatsen presenteras nästan terminen och kan då inte få högre än BA. Giltiga skäl för att inte lämna in uppsatsen i tid är en långtidssjukdom med läkarintyg som specificerar datum för sjukdomens längd. Att man har varit sjuk några dagar, arbetat eller pluggat någon annanstans samtidigt eller har varit bortrest är inte giltiga skäl. Studenter som inte presterar överhuvudtaget i kursen under terminen (dvs. inte har skrivit någon tenta), anses inte vara sena med uppsatsen under denna termin om de inte presterat alls.

Hänsyn bör också tas till de krav som ställs för att kunna fortsätta att läsa på programmet. Det krävs att studenten fullgjort Civilrätt C för att få registrera sig på kursen Processrätt enligt utbildningsplanen. Med uttrycket godkända tentamina i utbildningsplanen avses att resultatet ska vara godkänt från angiven kurs, vilket innefattar godkänt på alla examineriska och obligatoriska moment. Eftersom Skatterätten och Straffrätten utgör tunga kurser med redovisning och skrivuppgifter kommer det att bli mycket svårt för studenterna att hinna med även en restuppsats under denna mellantermin.

Internationella och komparativa inslag på kursen

Det arbetsrättsliga systemet bygger till viss del på internationella konventioner och europarätt. Familjerätten har också sådana inslag. Internationella och komparativa inslag är nödvändiga för att kunna ge en bild av gällande svensk rätt.

Samverkan med det omgivande samhället

Förutom de anställda lärarna på kursen undervisar praktiskt verksamma jurister med bred erfarenhet från näringslivet och den offentliga sektorn. Kursen syftar också till att ge en förståelse för hur arbetsrätt och familjerätt fungerar i dagens Europa. Dessutom berörs de politiska debatterna som har förekommit under senare år inom båda områdena.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursens moment, arbetsrätt och familjerätt, bygger vidare främst på kurserna Europarätt och Civilrätt A. Arbetsrätten och familjerätten har inslag av internationella konventioner som innebär kopplingar till folkrätten, liksom av särskilda processregler som innebär anknytningar till processrätt. Inom arbetsrätten berör arbetsmarknadsparternas roller även vissa föreningsrättsliga spörsmål, och kollektivavtalens centrala betydelse har även i stor utsträckning samband med avtalsrättsliga frågor.

Kursens uppsatsmoment anses vara en byggsten mot examensarbetet. Den bygger på första läsårets enklare PM, rättsfallskoncentrat samt rättegångsspel. Nästa steg anses vara det skriftliga momentet i Civilrätt D och sedan uppsatsen som skrivs under termin 6 på kursen Förvaltningsrätt.

Krav för deltagande i undervisningen

Webbregistrering

Student på termin 2-7 på juristprogrammet och som har blivit antagen till obligatoriska kurser genom Antagningen kan under registreringsveckan webbregistrera sig.

Denna webbregistrering kommer enbart att kunna göras av studenter som följer studieordningen och uppfyller respektive förkunskapskrav (och inte har tillgodoräknade obligatoriska kurser - kontakta i så fall Utbildningskansliet för hjälp med registrering).

För att kunna läsa kursen ska du göra följande:

1) Aktivera ditt universitetskonto www.su.se/aktivera (om du inte tidigare har läst vid Stockholms universitet)

2) Registrera dig på kursen genom att logga in på www.mitt.su.se och ”Mina studier”

Om du av någon av anledning inte kan självregistrera dig (t.ex. inte uppfyller förkunskapskraven eller har tillgodoräknat kurser) vänligen besök studievägledningen på Utbildningskansliet för registrering. Observera att registreringar inte tas emot på annat sätt.

Omregistrerade studenter

Studenter som läser om kursen måste omregistrera sig. Kontakta kursadministratören:
ann.melin@juridicum.su.se

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Detta är av stor vikt då ni på så sätt räknas som förstagångsregistrerade när ni registrerar er nästa gång och därmed är garanterade en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag. Kontakta Utbildningskansliet för mer information.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp i Athena måste du vara registrerad på kursen. De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen och får välja en plats i en grupp först. Tiden för registrering anges på kurshemsidan. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats samt efter principen "först till kvarn".

Studieanvisningar

Kursfordran

- Civilrätt C – Anteckningsblock (detta är ett studiestöd för studenterna. Studenterna får skriva i anteckningsblocket för hand (ingen inklistring) och får medta endast ett anteckningsblock till tentamen).

Arbetsrätt:

- Herzfeld Olsson, Petra (red), Arbetsrätt - Studiematerial, 7u., Stockholm (2020)
- Blekemo Annika, Arbetsrätt - Undervisningsmaterial, 8u., Stockholm (2020)
- Källström, Kent, Malmberg, Jonas, Anställningsförhållandet. Inledning till den individuella arbetsrätten (5 u., Iustus, Uppsala, 2019)
- Källström, Kent, Malmberg, Jonas, Öman, Sören, Den kollektiva arbetsrätten: en lärobok (2 u., Iustus, Uppsala, 2019)
- Agell, Anders & Brattström, Margareta, Äktenskap Samboende Partnerskap, 6 uppl., Iustus förlag, 2018
- Brattström, Margareta & Singer, Anna, Rätt arv: fördelning av kvarlåtenskap, 5 uppl., Iustus förlag, 2020
- Schiratzki, Johanna, Barnrättens grunder, 7 u., Studentlitteratur, Lund, 2019
- Leviner, Pernilla & Lau, Chris, Författnings- och rättsfallssamling i familjerätt, (innehåller författningar, rättsfall m.m.) 6 u., Norstedts juridik, Stockholm, 2020/2021

Förberedelser inför undervisningen

Allmänna utgångspunkter: Ta med relevant kursfordran med lagtext och rättsfall till alla föreläsningar. Hela kurslitteraturen bör läsas även i de delar som inte explicit tas upp vid undervisningen.

Gruppövningar: Ta med relevant kursfordran med gruppövningsmaterial och lagtext till gruppövningarna. Förbered deltagandet i gruppövningarna genom att studera kurslitteratur till respektive tillfälle och förbered övningsfrågorna. Läs noga igenom rättsfall och övrigt material som är föremål för behandling vid respektive gruppövningstillfälle.

Examination

Kursen examineras genom flervalstentamen, skriftlig tentamen (salstenta, essäntenta), och genom uppsatsmomentet (författande och försvar av en uppsats samt opposition på en annan students uppsats). Alltså finns det tre examinationstillfällen: flervalstentamen, essäntentamen och uppsatsmomentet. Om en student inte fullgör uppsatsmomentet eller någon av tentamen kan studenten fullgöra detta under senare terminer. Omtentor ges varje termin.

Kursen omfattar totalt 56 poäng. Studenten måste bli godkänd för att få ett slutbetyg i kursen:

- 8 poäng på uppsats och presentationsdelen och 2 poäng på opponeringsdelen samt
- få godkänt på flervalstentamen och få åtminstone 12 rätt inom arbetsrätt och 12 rätt inom familjerätt, dvs. 24 av 40 poäng (60%), samt
- få åtminstone 9 poäng på arbetsrättsdelen och 9 poäng på familjerättsdelen av essäntentamen,

Kursbetyget baseras på en sammanräkning av dessa poäng. För att bli godkänd på kursen fordras att samtliga lärandemål för kursen är uppfyllda.

Uppsatsen

Läs igenom uppsatsanvisningarna som finns på Athena. Studenterna kommer att skriva en längre uppsats under terminen. Uppsatsmomentet kan totalt ge upp till 20 poäng: 16 poäng för uppsatsen (de skriftliga och muntliga delarna) och 4 poäng för opponeringen (de skriftliga och muntliga delarna). Presentationen och oppositionen måste göras i tid för att få poäng för uppsatsmomentet. Presentationen är en del av de 16 poäng som ges för uppsatsen, oppositionen är en del av de 4 poäng som ges för opponering.

Uppsatslängden är mellan 3 500 och 4 000 ord (inklusive allt) och opponeringssammanfattning är 600 ord maximalt (inklusive allt). *Observera att överskridande av maximalt eller underskridande av minimalt antal tillåtna ord kan få stor påverkan på betyget!* Se uppsatsanvisningar för formalia regler.

Bedömningskriterier för uppsatsen och oppositionen

Uppsatsmomentet

För att bli godkänd på uppsatsmomentet måste studenten visa kritiskt tänkande i uppsatsen, genom t.ex. problematiseringen av den rättsliga tesen, källkritik, analysen och/eller i slutsatserna som dras. Det råder också krav på att de skriftliga moment har inlämnats i tid, och när det gäller det muntliga momentet, presentationen, försvarandet och opponeringen, krävs aktiv närvaro. Med aktiv närvaro avses att studenten ska ha förberett presentation av uppsatsen samt opponeringen på en annan students uppsats. Endast uppsatspresentation och opponering som sker vid schemalagt tillfälle för studenten, räknas som aktiv närvaro.

Bedömningskriterier vid betygsättning av uppsatsen:

- Inledningskapitel: Precisering och motivering av syfte, problemformulering och metod med en inledning som skapar intresse hos läsaren;
- Struktur och framställning: Systematisk struktur och framställning, uppsatsens disposition är klar och logisk, framställningen är sammanhängande och i huvudsak koncentrerad på det valda ämnet med motiverade avgränsningar;
- Metod: Redogörelse görs för vald rättsvetenskaplig metod, dess relevans och metoderisker, studenten ska visa insikt i metoden med en konsekvent och genomarbetad användning,
- Insikt i ämnet: Uppsatsen beskriver på ett begripligt sätt relevanta gällande rättsregler, rättsprinciper och systematiken som finns i det valda uppsatsämnet och andra ämnesområden av betydelse för valt ämne, syfte samt frågeställningar och problemformulering,
- Material och faktakunskap: Förmåga att använda och förtrogenhet med relevant material, faktainnehållet i uppsatsen är relevant och visar på insikt om rättsområdet och dess förhållande till andra relevanta delar av rättssystemet samt skapar grund för en djupare analys,
- Undersökning och analys: Undersökningen och analysen i uppsatsen genomförs systematiskt och har ett kritiskt förhållningssätt,
- Argumentation och slutsatser: Den rättsliga argumentationen i uppsatsen är analytisk och källkritisk, den innefattar en fördjupning av diskussionen inom ämnesområdet och samtliga slutsatser är underbyggda av den föregående framställningen,
- Självtändighet: Framställningen är självständig i förhållande till det använda materialet och student ska visa förmåga att självständigt och kritiskt identifiera, formulera och analysera frågeställningar,
- Språkbehandling: Klart, korrekt och koncist språk med vedertagen terminologi, och uppsatsen är välskriven med ett vårdat språk,
- Källor: Behärskande av vetenskaplig akribi, d.v.s. noggrannhet och precision i redogörelse för och hänvisningar till valda källor, liksom korrekthet i fråga om källhänvisningar, notapparat och källförteckning
- Formalia: Uppsatsen följer reglerna om inlämning i tid, antal ord, rubriker, innehåll och övriga formalia, och
- Muntlig presentation och försvar: Studenten har muntligen presenterat och försvarat uppsatsen i tid på ett sakligt och konstruktivt sätt och studenten visar prov på att behärska ämnet samt förmåga att bemöta relevant kritik.

Bedömningskriterier vid betygsättning av oppositionen:

- Formalia: Oppositionssammanfattningen följer reglerna om antal ord och övriga formalia.
- Oppositionssammanfattningen innehåller kritiskt, sakligt, relevant och konstruktiv feedback på en annan students uppsats.
- Muntlig opposition: studenten har muntligen sakligt och konstruktivt opponerat på en annan students uppsats.

Digitalt stöd

Som stöd i kursen för uppsatsskrivande och tentaskrivande finns inspelade föreläsningar på Athena och är indelade i följande kategorier

- Teknik och skrivande
- Analysera rätt
- Skrivandeprocessen
- Juridiska (rättsvetenskapliga) metoder

Det ska understrykas att inspelningar är ett stöd till studenter och är ingen ersättning för inläsning av kursfordran, uppsatsanvisning och denna kursbeskrivning.

Vidare finns det utvalda vetenskapliga artiklar om de olika rättsvetenskapliga metoderna inlagda under "Uppsats" i Athena.

Tentorna

Det finns två tentor i kursen, en flervalstentamen och en essätentamen. Båda tentorna kommer att ta upp både arbetsrätt och familjerätt.

Flervalstentamen

Flervalstentamen består av datoriserade flervalfrågor och alternativ 1 i examinationsreglerna – inga hjälpmedel – gäller. Flervalstentorna består av 40 frågor och betyget är antingen godkänd eller icke godkänd. Flervalfrågorna är sekretessbelagda. OBS! att flervalstentamen inte är en dugga utan en tentamen. Gränsen för godkänd är 60%, dvs 24 av 40 poäng, minst 12 rätt inom arbetsrätt och 12 rätt inom familjerätt under samma tentatillfälle. Man måste få godkänt för att få ett betyg i Civilrätt C.

Essätentamen

Essätentamen består av kortare och längre essäfrågor och alternativ 4 i examinationsreglerna gäller. Varje tentamen kan ge upp till 36 poäng (18 poäng för arbetsrätt, 18 poäng för familjerätt). För godkänt krävs 9 poäng på arbetsrätt och 9 poäng på familjerätt under samma tentatillfälle.

Tillträde till tentamen

För tillträde till de skriftliga tentamina krävs att studenten är registrerad på juristprogrammet eller filosofie kandidatutbildningen i rättsvetenskap vid Juridiska institutionen, Stockholms universitet.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras i Athena senast tre arbetsdagar före dag för tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till amanuensen minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kurssekreteraren eller amanuensen (se nedan under Funktionsnedsättning).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 1 och 4 (se nedan). Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på Juridiska Institutionens hemsida. Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler - flervalstentamen

För flervalstentamen gäller alternativ 1 i examinationsreglerna – inga hjälpmedel – gäller. Med andra ord får studenterna inte ta med sig någonting till tentamen.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler - essäntentamen

För essäntentamen gäller alternativ 4, dvs. till tentamen får medföras:

- 1) en lagbok (som ej behövs eftersom all aktuell lagstiftning finns i kursfordran);
- 2) miniräknare, OBS ej grafritande eller programmerbar;
- 3) böcker, kursmaterial och CC-anteckningsblock som ingår som kurslitteratur (se ovan); och
- 4) anteckningar i ovan angivet material är tillåtet.

Endast ett exemplar av kursfordran inkl. CC-anteckningsblock får medtas till essäntentamen. Tillåtet kompendium och anteckningsblock måste vara försett med Juridicums originallogotyp. Ordböcker får inte medtas. Kommunikationsutrustning (mobiler etc.) eller datorer är inte tillåtna.

Inlämning av tentamen

Tentorna skrivs i det digitala verktyget Exia. Instruktioner inför varje tentatillfälle kommer att lämnas i god tid före tentatillfället.

Omtentamen

Studenterna har rätt att omtentera ett underkänt betyg på en kurs eller ett delmoment minst fyra gånger. På grundkurserna ges ett tentamenstillfälle och ett omtentamenstillfälle varje termin. Studenterna måste anmäla sig enligt anvisningar. Observera att studenterna har ansvar för att kontrollera det som de måste tenta i förväg (t.ex om den har fått tillgodoräkning av antingen arbets- eller familjerätt), och inte kan ställa frågor till tentavaktarna vid tenta angående detta som de ska tenta.

Betygsskalan

Som slutligt betyg på kursen används något av vitsorden Med beröm godkänd (AB), Icke utan beröm godkänd (BA), Godkänd (B) eller Underkänd (U). Kursbetygskriterier för Civilrätt C specificeras i kursbeskrivningen.

Kursen omfattar totalt 56 poäng, uppsatsmomentet är 20 poäng och essäntentan är 36 poäng. Studenten måste dock få åtminstone 9 poäng på arbetsrättsdelen och 9 poäng på familjerättsdelen under samma tentatillfälle på essäntentamen, 8 poäng på uppsatsen och 2 poäng på opponeringen för att få ett slutbetyg för kursen C-C. Gränsen för att vara godkänd

på flervalstentamen är 60%, dvs. 24 av 40 poäng. 12 rätt inom arbetsrätt och 12 rätt inom familjerätt under samma tentatillfälle.

Gränsen för godkänd (B) i kursen är 50 % (28 poäng), icke utan beröm godkänd (BA) 68 % (38 poäng) samt med beröm godkänd (AB) 82 % (46 poäng). Poängfördelningen med den sjugradiga betygsskalan är:

A 52-56, B 46 – 51,5, C 42-45,5, D 38-41,5, E 28-37,5, Fx 27,5, F 27 och lägre

För betygskriterier se tabell 1 på sidan 13.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post:

viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination vid funktionsnedsättning

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast tre arbetsdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.

BETYGSKRITERIER FÖR CIVILRÄTT-C

Betyg på kursen sätts efter en sammanvägning av de individuella prestationerna i examinationsmomenten. För att bli godkänd på kursen fordras att samtliga lärandemål för kursen är uppfyllda. OBS! Att endast nå lärandemål betyder att man har nått betyget B på den fyrgradiga betygsskalan eller E på den sjugradiga betygsskalan

Fyrgradiga betygsskalan (SV)	U (0-27,5 poäng)		B (28-37,5)	BA (38-45,5 poäng)		AB (46-58 poäng)	
Sjugradiga betygsskalan (EU)	F (0-27)	Fx (27,5)	E (28-	D (38-41,5)	C (42-45,5)	B (46-51,5)	A (52-58)
Lärandemål Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna såväl							
visa kunskap i och förståelse för: - de centrala rättsliga och samhälleliga frågeställningarna,	-ej visat kunskap eller förståelse	- visat ofullständigt kunskap eller förståelse	-visat kunskap och förståelse	... god kunskap och förståelse	.mycket god kunskap och förståelse	...fördjupad kunskap och förståelse	... utmärkt kunskap och förståelse
med hjälp av rättsliga metoder visa förmåga att kritiskt och självständigt: - tillämpa och tolka arbets- och familjerättsliga regler, - identifiera, formulera och kritiskt analysera centrala arbetsrättsliga och familjerättsliga frågeställningar,	-ej visat förmåga	- visat ofullständigt förmåga att kritiskt och självständigt	-ha visat förmåga att kritiskt och självständigt	-visat god förmåga att kritiskt och självständigt	-visat mycket god kunskap att kritiskt och självständigt	-visat fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt	-visat utmärkt förmåga att kritiskt och självständigt

göra: - bedömningar i arbetsrättsliga och familjerättsliga frågeställningar med ett kritiskt perspektiv som tar hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhällsfrågor, och	-ej gjort	ofullständigt gjort	-gjort	-bra ...	- mycket bra ...	- gedigen ...	- mycket gedigen ...